

Na temelju članka 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 42/04), Statuta Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine (usuglašeni prečišćeni tekst od 10. ožujka 2006. godine) i točaka 2. i 3. Odluke o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji Bosne i Hercegovine br. 186-6/19 od 4.11.2019. godine, Komisija za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine na 126. sjednici od 4.11.2019. godine donosi

**PRAVILNIK
O UVJETIMA I POSTUPKU REDUKCIJE ISPITA
ZA STJECANJE ZVANJA U RAČUNOVODSTVENOJ PROFESIJI
U BOSNI I HERCEGOVINI**

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim pravilnikom utvrđuju se uvjeti i postupak redukcije određenih ispita, u skladu s odlukom Komisije za računovodstvo i reviziju BiH (u daljem tekstu: Komisija).

(2) U cilju stjecanja zvanja svi kandidati moraju ispuniti uvjete koji se odnose na praktično iskustvo kako je utvrđeno Odlukom o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji BiH (u daljem tekstu: Odluka). Praktično iskustvo može se stjecati prije, tijekom ili nakon polaganja ispita odnosno redukcije ispita, s tim da kandidat ne može steći profesionalno-stručno zvanje dok ne ispuni zahtjeve u svezi s praktičnim iskustvom.

II. REDUKCIJA ISPITA ZA ZVANJE CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA (CR)

Članak 2.

(1) Osobi koja ima završen ekonomski akademski/znanstveni studij III ciklusa i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokaze o ispunjenosti uvjeta utvrđenih odlukom Komisije, može biti priznato zvanje Certificiranog računovođe.

(2) Podnositelj zahtjeva za priznavanje navedenog zvanja, u obvezi je da uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi :

- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom akademskom/znanstvenom studiju III ciklusa na ekonomskom fakultetu i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;
- b) Izvještaj komisije o ocjeni doktorske disertacije;
- c) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je doktorska disertacija uspješno obranjena na tom fakultetu s datumom odbrane;
- d) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine radnog iskustva u sveučilišnoj nastavi iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija, ili dokaz da kandidat ima objavljena najmanje tri rada iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima. Uz zahtjev je potrebno dostaviti objavljene radove iz časopisa u kojima su radovi objavljeni.
- e) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje dvije godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva, od čega najmanje jednu godinu na sudjelovanju u sastavljanju financijskih izvještaja, ili tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.
- f) Dokaz o uplati naknade za obradu zahtjeva.
- g) Dokaz o uplati članarine profesionalnoj asocijaciji.

(3) Ispunjenost uvjeta za priznavanje zvanja, predviđenih odlukom Komisije, utvrđuje posebno formirana Radna grupa (dalje: Radna grupa). Pri razmatranju zahtjeva, Radna grupa će ocjenjivati, od strane kandidata, prethodno dostavljene dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja.

(4) Ukoliko Radna grupa utvrdi da je podnositelj zahtjeva dostavio dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja, u skladu s odlukom Komisije, dat će pozitivno mišljenje o priznavanju zvanja predviđenog odlukom Komisije ili će dati negativno mišljenje.

Članak 3.

(1) Osoba koja ima završen ekonomski akademski/ znanstveni studij II ciklusa i stečeno zvanje master (min 300 ECTS) ili magistar ekonomskih znanosti (prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa) iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokumente kojima dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih odlukom Komisije, može biti oslobođena polaganja određenih ispita.

(2) Podnositelj zahtjeva za oslobađanje polaganja određenog broja ispita, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je da uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi:

- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom ekonomskom akademskom/znanstvenom studiju II ciklusa i stečeno zvanje master ili magistar ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;
- b) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je magistrski/master rad uspješno obranjen na tom fakultetu s datumom odbrane;
- c) Objavljeni rad iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima od strane Komisije;
- d) Plan i program studija II ciklusa (smjer računovodstvo, revizija ili poslovne financije) s uvjerenjem o položenim ispitima; i
- e) Silabuse za predmete s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), koji su položeni tijekom II ciklusa studija, (silabusi trebaju sadržavati ciljeve izučavanja predmeta, ishode učenja, sadržaj predmeta, literaturu, broj ECTS bodova i odgovornog profesora).
- f) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje dvije godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva od čega najmanje jednu godinu na sudjelovanju u sastavljanju financijskih izvještaja, ili tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.
- g) Dokaz o uplati naknade za prijem i obradu zahtjeva.
- h) Dokaz o uplati članarine profesionalnoj asocijaciji.

Članak 4.

(1) Osoba koja ima završen diplomski akademski/znanstveni ekonomski studij prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa i stečeno zvanje diplomirani ekonomista iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija ili završen ekonomski akademski/znanstveni studij I ciklusa prema bolonjskom procesu i stečeno zvanje diplomirani ekonomista ili drugo ekvivalentno zvanje u skladu sa zvaničnom nomenklaturom akademskih zvanja s ostvarenih 240 ECTS bodova iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokumente kojima dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđene odlukom Komisije, može biti oslobođena polaganja određenih ispita.

(2) Podnositelj zahtjeva za oslobađanje polaganja ispita, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi:

- a) Ovjerenu presliku diplome o završenom diplomskom akademskom/znanstvenom iz članka 4. stavak 1. ovoga pravilnika,
- b) Plan i program studija I ciklusa (smjer računovodstvo, revizija ili poslovne financije) s uvjerenjem o položenim ispitima,

- c) Silabuse za predmete s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), koji su položeni tijekom I ciklusa studija, (silabusi trebaju sadržavati ciljeve izučavanja predmeta, ishode učenja, sadržaj predmeta, literaturu, broj ECTS bodova i odgovornog profesora).
- d) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje dvije godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva, od čega najmanje jednu godinu na sudjelovanju u sastavljanju financijskih izvještaja, ili tri godine praktičnog iskustva na poslovima računovodstva.
- f) Dokaz o uplati naknade za prijem i obradu zahtjeva.
- g) Dokaz o uplati članarine profesionalnoj asocijaciji.

Članak 5.

(1) Kandidat može biti oslobođen jednog ili više predmeta ukoliko, kao prvi uvjet, ima tijekom I ciklusa studija ostvareno najmanje 60 ECTS bodova, ili 50 ECTS bodova tijekom II ciklusa studija, iz predmeta s katedre za računovodstvo i poslovne financije uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), a koji sadržajno odgovaraju predmetima za stjecanje zvanja CR.

ECTS bodovi sa I i II ciklusa se ne zbrajaju prilikom vrednovanja ostvarenih ECTS bodova, a vezano za ispunjenje najmanje 60 ECTS bodova tokom I ciklusa studija, ili 50 ECTS bodova tokom II ciklusa.

(2) Ukoliko je osoba koja podnosi zahtjev završilo I ili II ciklus po nastavnom planu i programu u kojem nisu navedeni ECTS bodovi po predmetima, isti se dodjeljuju predmetu prema ECTS bodovima istog predmeta iz postojećeg plana i programa ekonomskog fakulteta koji je završio, a na temelju usklađenosti s brojem sati.

(3) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Primjena upravljačkog računovodstva kandidat treba imati položen predmete na I ciklusu ili /master/magistarskom studiju, a koji sadržajno odgovaraju predmetu Primjena upravljačkog računovodstva.

(4) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Revizija i sustavi interne kontrole kandidat treba imati položene predmete na I ciklusu ili /master/magistarskom studiju koji sadržajno odgovaraju predmetu Revizija i sustavi interne kontrole.

(5) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Primjena financijskog menadžmenta kandidat treba imati položene predmete na I ciklusu ili /master/magistarskom studiju koji sadržajno odgovaraju predmetu Primjena financijskog menadžmenta.

III. REDUKCIJA ISPITA ZA ZVANJE OVLAŠTENOG REVIZORA (OR)

Članak 6.

U cilju stjecanja zvanja Ovlaštenog revizora svi kandidati moraju imati ispunjenje uvjete po pitanju praktičnog iskustva kako je utvrđeno u Odluci o uvjetima za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji u BiH.

Članak 7.

(1) Osobi, koja ima završen ekonomski akademski/znanstveni studij III ciklusa i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokaze o ispunjenosti uvjeta utvrđenih odlukom Komisije, može biti priznato zvanje Ovlašteni revizor.

(2) Podnositelj zahtjeva za priznavanje ovog zvanja, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je da uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostavi:

a) Ovjerenu presliku diplome o završenom ekonomskom akademskom/znanstvenom studiju III ciklusa i stečeno zvanje doktor ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;

- b) Izvještaj komisije o ocjeni doktorske disertacije;
 - c) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je doktorska disertacije uspješno obranjena na tom fakultetu s datumom odbrane;
 - d) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine radnog iskustva u sveučilišnoj nastavi iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija, ili dokaz da kandidat ima objavljena najmanje tri rada iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima. Uz zahtjev je potrebno dostaviti objavljene radove iz časopisa u kojima su radovi objavljeni;
 - e) Ovjerenja preslika certifikata o stečenom zvanju Certificirani računovođa, i
 - f) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine praktičnog iskustva u zvanju Certificiranog računovođe.
 - g) Dokaz o uplati naknade za obradu zahtjeva.
 - h) Dokaz o uplati članarine profesionalnoj asocijaciji
- (3) Ispunjenost uvjeta za priznavanje zvanja, predviđenih odlukom Komisije, utvrđuje Radna grupa.
- (4) Pri razmatranju zahtjeva, Radna grupa će ocjenjivati, od strane kandidata prethodno dostavljene dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja.
- (5) Ukoliko Radna grupa utvrdi da je podnositelj zahtjeva dostavio dokaze o ispunjenosti uvjeta za priznavanje zvanja, u skladu s odlukom Komisije, dat će pozitivno mišljenje o priznavanju zvanja predviđenog odlukom Komisije ili će dati negativno mišljenje.

Članak 8.

- (1) Osoba koja ima završen ekonomski akademski/ znanstveni studij II ciklusa i stečeno zvanje master (min 300 ECTS) ili magistar ekonomskih znanosti (prema programima koji su se primjenjivali prije bolonjskog procesa) iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija i koja ima dokumente kojima dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih odlukom Komisije, može biti oslobođena polaganja određenih ispita.
- (2) Podnositelj zahtjeva za oslobađanje polaganja određenog broja ispita, predviđenih odlukom Komisije, u obvezi je uz podnijeti zahtjev profesionalnoj asocijaciji dostaviti:
- a) Ovjerenju presliku diplome o završenom ekonomskom akademskom studiju II ciklusa i stečeno zvanje master ili magistar ekonomskih znanosti iz oblasti računovodstva, revizije ili poslovnih financija;
 - b) Uvjerenje ekonomskog fakulteta da je magistrski/master rad uspješno obranjena na tom fakultetu s datumom odbrane;
 - c) Objavljeni rad iz oblasti teorije i prakse računovodstva u priznatim časopisima;
 - d) Plan i program studija II ciklusa (smjer računovodstvo, revizija ili poslovne financije) s uvjerenjem o položenim ispitima;
 - e) Silabuse za predmete s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), koji su položeni tijekom II ciklusa studija, (silabusi trebaju sadržavati ciljeve izučavanja predmeta, ishode učenja, sadržaj predmeta, literaturu, broj ECTS bodova i odgovornog profesora).
 - f) Ovjerenju preslika certifikata o stečenom zvanju Certificirani računovođa,
 - g) Uvjerenje poslodavca da kandidat ima najmanje tri godine praktičnog iskustva u zvanju Certificiranog računovođe;
 - h) Dokaz o uplati naknade za obradu zahtjeva;
 - i) Dokaz o uplati članarine profesionalnoj asocijaciji.

Članak 9.

- (1) Kandidat može biti oslobođen jednog ili više predmeta ukoliko, kao prvi uvjet, ima tijekom II ciklusa studija ostvareno najmanje 50 ECTS bodova iz predmeta s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), a koji sadržajno odgovaraju predmetima za stjecanje zvanja OR.

(2) Ukoliko je osoba koja podnosi zahtjev završila II ciklus po nastavnom planu i programu u kojem nisu navedeni ECTS bodovi po predmetima, isti se dodjeljuju predmetu prema ECTS bodovima istog predmeta iz postojećeg plana i programa, a na temelju usklađenosti s brojem časova.

(3) Za razmatranje zahtjeva za oslobađanja od predmeta Napredno upravljačko računovodstvo kandidat treba imati položen predmet/e na master/magistarskom studiju, koji sadržajno odgovara predmetu Napredno upravljačko računovodstvo.

(4) Za razmatranje zahtjeva od oslobađanja predmeta Napredni financijski menadžment kandidat treba imati položen predmet/e na master/magistarskom studiju, koji sadržajno odgovara predmetu Napredni financijski menadžment.

(5) Za razmatranje zahtjeva od oslobađanja predmeta Napredno financijsko izvještavanje kandidat treba imati položen predmet/e na master/magistarskom studiju, koji sadržajno odgovara predmetu Napredno financijsko izvještavanje.

(6) Za razmatranje zahtjeva od oslobađanja predmeta Strategijski menadžment kandidat treba imati položen predmet/e na master/magistarskom studiju koji sadržajno odgovara predmetu Strategijski menadžment.

IV. POSTUPAK REDUKCIJE ISPITA ZA STJECANJE ZVANJA

Članak 10.

(1) Zahtjev za redukciju ispita podnosi se Komisiji dva puta godišnje, do kraja veljače odnosno do kraja kolovoza. U skladu s prethodnim, Komisija je obvezna po zahtjevima zaprimljenim do kraja veljače odlučiti do kraja ožujka, odnosno do kraja rujna, po zahtjevima zaprimljenim do kraja kolovoza.

(2) Zahtjev za redukciju ispita, zajedno s dokumentima kojima se dokazuje ispunjenost uvjeta utvrđenih odlukom Komisije i ovim Pravilnikom, dostavlja se profesionalnoj asocijaciji, u kojoj je podnositelj zahtjeva učlanjen.

(3) Zahtjev podnositelja, koji u prilogu nema odgovarajuću obveznu dokumentaciju kojom dokazuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih odlukom Komisije i ovim Pravilnikom, neće se razmatrati, već će podnositelji istih biti pozvani da u roku od 15 dana dopune dokumentaciju. Ukoliko podnositelj zahtjeva ne postupi u skladu sa zahtjevom za dopunu dokumentacije, zahtjev za priznavanje zvanja ili oslobađanje polaganja ispita, će se odbaciti.

Članak 11.

(1) Radna grupa utvrđuje stupanj srodnosti ispita koje je podnositelj zahtjeva položio tijekom studija s ispitima utvrđenim odlukom Komisije.

(2) Pri razmatranju zahtjeva, Radna grupa uspoređuje, od strane kandidata prethodno dostavljen plan i program završenog studija, te silabuse položenih predmeta s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment), s planom i programom predmeta za koje kandidat traži oslobađanje.

(3) Predmeti s katedre za računovodstvo i poslovne financije, uža znanstvena oblast: računovodstvo, revizija i poslovne financije (financijski menadžment) su predmeti čiji je sadržaj nastavnih planova i programa obuhvaćen Nastavnim planom i programom za stjecanje profesionalnih zvanja.

(4) Usporedba se vrši tako da se sagledava stupanj usuglašenosti silabusa predmeta za koji se traži oslobađanje sa sadržajem nastavnog plana i programa predmeta za stjecanje zvanja, korištena literatura i kompetencije odgovornog nastavnika.

(5) Silabus predmeta se razmatra ukoliko je sačinjen na temelju literature koja je predviđena u nastavnom planu za taj predmet za stjecanje zvanja u profesionalnoj asocijaciji.

(6) Nakon usporedbe, Radna grupa utvrđuje postotak srodnosti položenih ispita podnositelja zahtjeva, s ispitima po odluci Komisije.

(7) Ukoliko Radna grupa utvrdi da je stupanj srodnosti položenih ispita podnositelja zahtjeva, s ispitom po odluci Komisije, po obimu i sadržaju sedamdeset pet postotaka i više, dat će pozitivno mišljenje vezano za oslobađanje od polaganja određenog ispita predviđenog odlukom Komisije uz uvažavanje odredbi članka 5. i 9. ovoga pravilnika.

(8) Ukoliko Radna grupa utvrdi da je stupanj srodnosti položenih ispita podnositelja zahtjeva niži od 75 postotaka dat će negativno mišljenje vezano za oslobađanje od polaganja određenih ispita, predviđenih odlukom Komisije uz uvažavanje odredbi članka 5. i 9. ovoga pravilnika.

(9) Ukoliko se u postupku obrade zahtjeva utvrdi povreda važećeg međunarodnog kodeksa etike za profesionalne računovođe od strane podnositelja zahtjeva, Radna grupa je obvezna istog prijaviti profesionalnoj asocijaciji u kojoj je učlanjen.

Članak 12.

Sukladno prethodnom članku, Radna grupa, na temelju dostavljenih dokumenata, sačinjava izvještaj s relevantnim podacima, a obrazac izvještaja propisuje se posebnim aktom Komisije.

V. PRAVNA SREDSTVA

Članak 13.

Na temelju mišljenja Radne grupe iz članka 2., 7., 11. ovog pravilnika Generalni tajnik Komisije donosi Odluku.

Podnositelj zahtjeva može uložiti žalbu na odluku iz članka 13. stavka 1. ovog pravilnika u roku 15 dana od dana prijema iste.

Članak 14.

O žalbi iz članka 13. ovog pravilnika odlučuje Komisija o čemu donosi Rješenje, koje je konačno.

Članak 15.

Po rješenju iz članka 14. ovog pravilnika može se pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

VI. ZAVRŠNE I PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 16.

Ovaj pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se od 1.1.2020., a isti će se objaviti u Sl. glasniku BiH i web stranici Komisije.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o uvjetima i postupku redukcije ispita za stjecanje zvanja u računovodstvenoj profesiji Bosne i Hercegovine broj: 63-1/16 od 12.9.2016.

Predsjedavajući
Komisije za računovodstvo i reviziju BiH

Augustin Mišić
Augustin Mišić, dipl.oec

Broj: 186/7-19

Mostar, 4.11.2019.